

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΝΕΟΛΑΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Αρ. Φακ.: 07.24.001.006.004
Αρ. Τηλεφ.: 22800813
Αρ. Τηλεομοιότυπου: 22800862
Ηλεκτρονική Διεύθυνση: mtheofanous@schools.ac.cy

30 Σεπτεμβρίου 2024

Διευθυντές/Διευθύντριες
Σχολείων Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

**Θέμα: Προκήρυξη του 14^{ου} Παγκύπριου Διαγωνισμού Εικαστικών Τεχνών
Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης**

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, πληροφορείστε ότι η Διεύθυνση Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης και ο κλάδος των Εικαστικών Τεχνών, προκηρύσσουν τον 14^ο Παγκύπριο Διαγωνισμό Εικαστικών Τεχνών για μαθητές/τριες της Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης, για τη σχολική χρονιά 2024-2025.

Ο ετήσιος Παγκύπριος Διαγωνισμός Εικαστικών Τεχνών έχει ως στόχο την προώθηση του ρόλου που διαδραματίζουν οι Εικαστικές Τέχνες στη ζωή των ανθρώπων, καθώς επίσης και τη συμβολή τους στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας, της αυτογνωσίας και της κριτικής σκέψης των μαθητών/τριων μας. Επιπλέον συμβάλλει στη διαμόρφωση ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων και ενεργών, δημοκρατικών, συνειδητοποιημένων πολιτών, που έχουν επίγνωση της ταυτότητάς τους, που ενδιαφέρονται για όσα συμβαίνουν στο άμεσο περιβάλλον τους, ασκούν κριτική, αλλά αναλαμβάνουν και ενεργό δράση.

Δρ Γιώργος Κουσιδης
Αν. Διευθυντής
Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης

2024-2025

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τίτλος Διαγωνισμού :

Αισθάνομαι τη Φύση

Λήξη: τέλος 1ου τετράμηνου (15/1/2025)

ΓΕΝΙΚΑ

Ο 14^{ος} Παγκύπριος διαγωνισμός Εικαστικών Τεχνών Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης έχει θέμα «Αισθάνομαι τη Φύση» και χωρίζεται σε πέντε κεφάλαια τα οποία αντιστοιχούν στις πέντε (5) αισθήσεις μας: «**Αγγίζω τη Φύση**», «**Βλέπω τη Φύση**», «**Γεύομαι τη Φύση**», «**Μυρίζω τη Φύση**» και «**Ακούω τη Φύση**».

Στόχος των πέντε αυτών κεφαλαίων είναι να δώσουν στους μαθητές τα ανάλογα ερεθίσματα που θα τους παροτρύνουν να αντιληφθούν, να νοιώσουν, το φυσικό τους περιβάλλον μέσα από το σώμα τους και στη συνέχεια να αποτυπώσουν εικαστικά την εμπειρία τους με τα μέσα και τα εργαλεία που τους προσφέρει η Τέχνη. Οι πέντε αισθήσεις δεν αποτελούν κατηγορίες του διαγωνισμού ούτε αποκλείουν η μια την άλλη. Ο διαχωρισμός γίνεται μόνο για χάρη της ανάλυσης του θέματος και για σκοπούς συζήτησης στην τάξη με τους μαθητές.

«Βλέπω τη φύση»

Τι χρώματα έχει η φύση; Τι συναισθήματα μας δημιουργούν τα χρώματα της φύσης; Υπάρχει κάποια σχέση ανάμεσα στα φυσικά σχήματα και χρώματα που συναντούμε γύρω μας; Πώς θα ήταν ο κόσμος μας αν τα πράγματα στη φύση άλλαζαν ξαφνικά χρώμα ή σχήμα; Τί μπορεί να συμβολίζουν οι αλλαγές των χρωμάτων στη φύση;

«Οσφραίνομαι τη φύση»

Πώς μυρίζει η φύση; Τι αναμνήσεις μας φέρνουν αυτές οι μυρωδιές; Πώς θα μπορούσαμε να αποδώσουμε εικαστικά τις μυρωδιές; Μπορώ να μυρίσω ένα έργο τέχνης; Υπάρχουν εικαστικά έργα που εμπλέκουν την όσφρηση;

«Ακούω τη φύση»

2024-2025

Πως αντιλαμβανόμαστε τους ήχους της φύσης; Τι μας θυμίζουν κάποιοι ήχοι; Έχουν οι ήχοι χρώμα ή σχήμα; Ποιους ήχους αγαπάω;

«Γεύομαι τη φύση»

Τι γεύση έχουν τα πράγματα στη φύση; Ποιες γεύσεις προτιμώ και γιατί; Ταυτίζονται οι γεύσεις με τα χρώματα των τροφών; Θα άλλαζε η γεύση ενός πράγματος αν άλλαζε το σχήμα ή το χρώμα του;

«Αγγίζω τη φύση»

Αισθάνομαι την υφή του φυσικού κόσμου γύρω μου. Ακουμπώ τη ζεστή άμμο, το νερό, το γυαλιστό βότσαλο του ποταμού και τον φλοιό ενός δέντρου. Περνώ την παλάμη μου πάνω από τη φυλλωσιά ενός θάμνου. Μπορώ να αγγίξω τον αέρα; Να ακουμπήσω ένα ήχο ή μια μυρωδιά; Τί υφή έχει ο παφλασμός των κυμάτων ή το θρόισμα των δέντρων. Μπορώ να βλέπω και με την αφή;

Ενσυναίσθηση και Συναισθησία

Η **Ενσυναίσθηση** για τη φύση μπορεί να λειτουργήσει ως γέφυρα μεταξύ της ανθρώπινης και της φυσικής σφαίρας, προάγοντας μια πιο βαθιά κατανόηση και σεβασμό για το περιβάλλον και ενθαρρύνοντας τη δημιουργία τέχνης που συνδυάζει την αισθητική με την ευαισθησία και την κοινωνική ευθύνη.

Παροτρύνεται η χρήση μέσων που μπορούν να μεταφέρουν συναισθηματική ένταση, όπως ηχητικά περιβάλλοντα ή βιωματικά στοιχεία (π.χ. άγγιγμα, οσμές, μυρωδιές)

Η **Συναισθησία** είναι μια νευρολογική κατάσταση κατά την οποία οι αισθήσεις ή οι αντιλήψεις συνδυάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε η ενεργοποίηση μιας αίσθησης να προκαλεί την αντίληψη μιας άλλης. Για παράδειγμα, ένα άτομο με συναισθησία μπορεί να βλέπει χρώματα, όταν ακούει μουσική ή να νιώθει γεύσεις όταν διαβάζει συγκεκριμένες λέξεις.

Όταν εφαρμόζεται στα έργα του διαγωνισμού με θέμα **«Αισθάνομαι τη φύση»**, η **συναισθησία** μπορεί να προσφέρει μια μοναδική και πλούσια διάσταση στην αναπαράσταση της φύσης. Ενδεικτικά αναφέρονται τα πιο κάτω παραδείγματα:

1. **Χρωματική Αναπαράσταση Ήχων**
2. **Γεύσεις και Οσμές σε Εικόνες**

3. Αλληλεπίδραση με Συναισθησίες: Μπορείς να σχεδιάσεις διαδραστικές εγκαταστάσεις τέχνης όπου οι επισκέπτες μπορούν να βιώσουν τη φύση μέσω διαφορετικών αισθήσεων.

4. Μεταφορά Συναισθητικών Εμπειριών σε Δημιουργίες: Αν έχεις προσωπική εμπειρία συναισθησίας, μπορείς να χρησιμοποιήσεις την προσωπική σου αντίληψη για να δημιουργήσεις έργα τέχνης που αποδίδουν τη φύση με τον τρόπο που τη βιώνεις. Αυτό θα μπορούσε να προσφέρει στους θεατές μια νέα προοπτική για την αισθητική της φύσης.

5. Σύνθεση Πολυαισθητικών Εργών: Μπορείς να συνδυάσεις διάφορα μέσα τέχνης, όπως η ζωγραφική, η μουσική και η γλυπτική, για να δημιουργήσεις πολυαισθητικά έργα που ενσωματώνουν τις διαφορετικές αισθητηριακές εμπειρίες που προκαλεί η φύση.

Η συναισθησία μπορεί να εμπλουτίσει τη δημιουργική διαδικασία και να προσφέρει νέες προσεγγίσεις στην τέχνη, αναδεικνύοντας τη φύση με μοναδικούς και εντυπωσιακούς τρόπους.

Οδηγίες για τον Διαγωνισμό

Κατηγορίες

▪ Ζωγραφική

Δισδιάστατο έργο με ή χωρίς χρώμα, πάνω σε οποιαδήποτε επίπεδη επιφάνεια. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν όλα τα υλικά ζωγραφικής καθώς και μικτές τεχνικές. Σε αυτή την κατηγορία δεν επιτρέπεται η τεχνική του κολάζ, η επικόλληση αντικειμένων και γενικά όσες τεχνικές δημιουργούν στο έργο ανάγλυφη επιφάνεια.

- Ατομικό

Διαστάσεις: A3 (30cm x 40cm) ή A2 (42 cm x 59.4 cm)

- Ομαδικό

Διαστάσεις: Μέχρι 4μέτρα η μεγαλύτερη πλευρά.

▪ **Τρισδιάστατες κατασκευές**

Τρισδιάστατα έργα μικτής τεχνικής, αποτέλεσμα μοντελοποίησης ή σχηματοποίησης εύπλαστων υλικών ή και συναρμολόγησης διαφόρων αντικειμένων.

- **Ομαδικό**

Διαστάσεις: μέχρι 2 κυβικά μέτρα

▪ **Πολυαισθητηριακή-διαδραστική εγκατάσταση**

Έργα τέχνης που ενεργοποιούν στον θεατή περισσότερες από μία αισθήσεις— όραση, ακοή, αφή, όσφρηση και γεύση. Αυτά τα έργα δημιουργούν μια συνολική εμπειρία για τον θεατή, ο οποίος δεν παρατηρεί απλώς το έργο, αλλά συμμετέχει ενεργά σε αυτό μέσω των αισθήσεων του. Ένα έργο τέχνης που θα επιτρέψει στον θεατή να αισθανθεί τη φύση εμπλέκοντας στοιχεία από το φυσικό περιβάλλον προκειμένου να του προκαλέσει συναισθήματα σύνδεσης με τη γη και τα φυσικά φαινόμενα. Ο Θεατής νιώθει τη φύση όχι μόνο με την παρατήρηση, αλλά και με τη συμμετοχή δημιουργώντας μια βαθιά εμπειρία σύνδεσης με το φυσικό περιβάλλον. Για τη συγκεκριμένη κατηγορία δεν υπάρχουν περιορισμοί στα υλικά

- **Ομαδικό**

Δεν υπάρχουν περιορισμοί στις διαστάσεις

▪ **Ανάγλυφο**

Οποιοδήποτε δισδιάστατο έργο η επιφάνεια του οποίο είναι ανάγλυφη. Δεν υπάρχει περιορισμός στα υλικά και στις τεχνικές που θα χρησιμοποιηθούν.

- **Ατομικό**

Διαστάσεις: μέχρι 1 μέτρο η μεγαλύτερη πλευρά.

- **Ομαδικό**

Διαστάσεις: μέχρι 3 μέτρα η μεγαλύτερη πλευρά.

▪ **Βίντεο**

Οπτικό-ακουστικό έργο το οποίο μπορεί να αναπαραχθεί ηλεκτρονικά σε μια οθόνη.

- **Ομαδικό**

Διάρκεια: μέχρι 2 λεπτά

Καλούνται οι εκπαιδευτικοί των Εικαστικών Τεχνών, όπως ενθαρρύνουν τους μαθητές/τριες να συμμετάσχουν. Η συμμετοχή στον διαγωνισμό είναι υποχρεωτική, αφού υλοποιεί μια ενότητα του αναλυτικού προγράμματος με ταυτόχρονη εφαρμογή των πέντε (5) Δεικτών Επιτυχίας και των αντίστοιχων Δεικτών Επάρκειας. Βοηθούμε τους μαθητές/τριες να εκφράσουν καλλιτεχνικά τις σκέψεις, τις ανησυχίες και τις απόψεις τους, να διερευνήσουν, να μελετήσουν, να πειραματιστούν και τελικά να δώσουν εικαστικές λύσεις.

Οι μαθητές/τριες θα δημιουργούν τα έργα τους κατά τη διάρκεια των μαθημάτων των Εικαστικών Τεχνών. Οι διδάσκοντες/ουσες θα συζητήσουν και θα αναλύσουν το θέμα με τους μαθητές/τριές τους, θα εισηγηθούν σχετικά βοηθήματα για μελέτη και έρευνα, ενώ το σχολείο θα διευκολύνει τους μαθητές/τριες με την παροχή υλικών ή με ανάλογες διευθετήσεις για χρήση της βιβλιοθήκης, της αίθουσας Τέχνης κ.λπ.

Οι μαθητές/τριες κατατάσσονται ηλικιακά σε δύο επίπεδα, ως εξής:

- **Επίπεδο 1:** Μαθητές των τάξεων Α΄, Β΄ και Γ΄ **Γυμνασίου**
- **Επίπεδο 2:** Μαθητές των τάξεων Α΄, Β΄ και Γ΄ **Λυκείου ***

*Σημ. Ο διαγωνισμός είναι υποχρεωτικός από την Α΄ Γυμνασίου μέχρι την Α΄ Λυκείου. Στα μαθήματα κατεύθυνσης Β΄ και Γ΄ Λυκείου είναι προαιρετικός.

Ο διαγωνισμός λήγει στις **15 Ιανουαρίου 2025**. Ο αριθμός των Έργων που θα επιλεγούν για την ποιότητά τους από το κάθε Σχολείο είναι **μέχρι δύο (2) έργα ανά Κατηγορία**. Τα έργα αυτά πρέπει να φωτογραφηθούν και οι φωτογραφίες τους να αποσταλούν σε ηλεκτρονική πλατφόρμα την βδομάδα μεταξύ 15/01/25 – 22/01/25.

Κριτήρια Αξιολόγησης τελικού Έργου

- Προσωπική έκφραση και επιλεγόμενη λύση στο εικαστικό πρόβλημα
- Αξιοποίηση στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό των υλικών και μέσων που θα χρησιμοποιηθούν
- Αρχές σύνθεσης
- Εναρμόνιση των καλλιτεχνικών / δομικών στοιχείων στην παρουσίαση της ιδέας
- Αισθητικό αποτέλεσμα
- Εφαρμογή του δοθέντος θέματος

Κριτικές Επιτροπές και βραβεία

- Θα υπάρχουν **δύο (2) Κριτικές Επιτροπές**, μία για τα Γυμνάσια και μία για τα Λύκεια. Θα αποτελούνται από την ΕΜΕ Τέχνης, εκπρόσωπο του Συνδέσμου Καθηγητών Τέχνης και εκπρόσωπο Καθηγητή/τρια Εικαστικών Τεχνών από κάθε επαρχία.
- Οι Κριτικές Επιτροπές δεν δεσμεύονται να αποδώσουν Βραβείο σε οποιαδήποτε κατηγορία ή θέση, εάν κρίνουν διαφορετικά.

Λεπτομέρειες για την Τελετή Βράβευσης θα ανακοινωθούν σε μεταγενέστερο στάδιο.

